

22110199

MODERN GREEK A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
GREC MODERNE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
GRIEGO MODERNO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Wednesday 11 May 2011 (morning)

Mercredi 11 mai 2011 (matin)

Miércoles 11 de mayo de 2011 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Σχολιάστε ΕΝΑ από τα δύο ακόλουθα κείμενα:

1.

Αφοῦ δεχόταν τό πρῶτο της παγωμένο ἄγγιγμα στό στόμα, πού σιγά-σιγά μαλάκωνε καί γινόταν χᾶδι, καί τήν ἔπαιζε τυχαῖα, δισταχτικά στήν ἀρχή, ἔχοντας μεσάνυχτα ἀπό νότες, ξέροντας μόνο πώς πρός τή μιᾶ μεριά ἦταν οἱ βαριές καί πρός τήν ἄλλη οἱ ψιλές – ἐκείνη ἢ φυσαρμόνικα κι ἢ μουσική πού γεννοῦσε,
5 ἔφτανε πολλές φορές νά σταλάζει τόση ἀγαπητή θλίψη μέσα της, πού τό νά κλάψει ἦταν γι' αὐτήν τό πιό φυσικό καί ποθητό ἐπακόλουθο. Κι αὐτό δέν γινόταν, τό τονίζουμε, οὔτε μπροστά στό παράθυρο πού ἔβλεπε στό βουνό, οὔτε στή μέση τοῦ δωματίου, οὔτε πάνω στό κρεβάτι, ὅπου – ἔμαθε ἀργότερα – πέθανε μιᾶ γυναίκα ἀπό ἐκλαμψία ὅταν τήν γέννησε. Γινόταν κάτω ἀπ' τό κρεβάτι.
10 Ἐκεῖ, ἄλλος κόσμος, πού ἀπλῶς νά τόν ὑπαινιχθεῖ θά μπορούσε, τίποτα παραπάνω, ἀποδεχόμενη τό ἀνείπωτο φάσμα πού διέπει κάποιες εἰκόνες τῆς ζωῆς μας.

Ἦταν πρῶτ' ἀπ' ὅλα τά ξύλα τοῦ πατώματος, τά σανίδια, κι οἱ χαραμάδες ἀνάμεσά τους, οἱ γεμάτες μικρές σκληρές μπουκλες σκόνης καί σβώλους,
15 καί κάτι πού γυάλιζαν ἐδῶ καί κει κι ἦταν καρφίτσες ἢ βελόνες: στήν προσπάθειά τους νά τραβήξουν ἔξω τίς σκόνες, ἔπεφταν ἐκεῖνες μέσα. Ἦταν καί τά κύματα πάνω στά σανίδια, πού σχημάτιζαν διάφορες μορφές* ψηλόλιγνες ἢ κοντόχοντρες σιλουέττες, πετεινοῦς, σκύλους, ἐλάφια ἢ μόνο τά κέρατά τους, ποταμούς κι ἀλλόκοτες ὀροσειρές, ὅλα ἀκίνητα κι ἀνέκφραστα, ἀλλά σέ μιᾶ τέλεια μυστική
20 ἐπαφή μεταξύ τους – καί μέ κείνη, καθῶς ξάπλωνε μπρούμυτα στό πάτωμα καί τά κοιτάζε, τά παρακολουθοῦσε, παίζοντας ἢ ὄχι πιά τή φυσαρμόνικα, ἔχοντας σηκώσει ἀπό πρῖν τόν κρεβατόγυρο γιά νά μπαίνει κάποιο φῶς. [...]

Ὡστόσο ἡ ἔννοια αὐτῆς τῆς ἱστορίας βρίσκεται κάτω ἀπό τό κρεβάτι. Εἶχαν στριμωχτεῖ ἐκεῖ καί κάποια μεγάλα χαρτονένια κουτιά, μέ λατινικά κεφαλαῖα γράμματα ἀπ' ἔξω. Αὐτή τά διάβαζε ἑλληνικά – ἀπλῶς σά νά 'χε νά κάνει μέ ἄγνωστες λέξεις. Μόνο στό W, στό F καί στό L συναντοῦσε δυσκολίες, αὐτά τά τρία ἦταν τά πιό σκοτεινά σημεῖα. (Ἀργότερα τακτοποιήθηκαν, βρῆκαν ἀντιστοιχίες κι αὐτά: Τό W ἦταν ὠμέγα ἢ τό ἀνάποδο M, καί τό L ἦταν ἡ γραμμούλα πού ἔλειπε ἀπ' τό F γιά νά γίνει E). Κάποτε περιεῖχαν ἐμπορεύματα, τρόφιμα, (γάλα
30 σέ σκόνη κυρίως καί κίτρινα ἐλβετικά τυριά), πουλήθηκαν ἢ μοιράστηκαν σε σχολεῖα καί συνεταιρισμούς, τά κουτιά ἄδειασαν, πετάχτηκαν, καί κάποιος τά 'φερε ἐδῶ, γιά νά τά γεμίσουν οἱ γυναῖκες μ' ὅ,τι μπορεῖ νά φανταστεῖ κανεῖς.

Τά δάκρυα ἔπεφταν στά σανίδια καί κει ἔσμιγαν μ' ὅλα τά στοιχεῖα αὐτοῦ τοῦ ἄλλου κόσμου. Τῆς ἦταν ἀπόλυτα ἠδονική ἢ αἰσθησιμὴ πώς τό πρόσωπο,
35 ὅλο τό πρόσωπό της λειώνει μέσα σέ κείνη τήν ρέουσα φλογισμένη ὑγρασία. Οἱ ὅποιεσδήποτε σκέψεις λειώνουν κι αὐτές μέ τή σειρά τους σάν κόκκοι ζάχαρης σέ καυτό τσαῖ, καί τήν ξεκούραζε μέχρις ἀφάνειας νά τά βλέπει ὅλα νά φεύγουν, κι ἡ ἴδια μαζί τους ... κι αὐτή ἡ ὑγρή αἰθέρια ζωή κάτω ἀπ' τό κρεβάτι εἶχε μιᾶ ταπεινότητα καί μιᾶ μαγεία πού ἀμφιβάλλω ἂν χρειάζεται νά προσπαθήσω νά τήν ἐξηγήσω.

40 Ἄν κάτι μᾶς προειδοποιούσε πῶς τὰ δάκρυα τέλειωναν, ἀκόμα καί τό
 ἀπόθεμά τους, ξαναπαίζαμε μέ περιπάθεια τήν φυσαρμόνικα καί κάναμε
 ὅσο τό δυνατό ζωντανότερη τήν ἀνάμνηση μιᾶς πρόσφατης ἢ παλιᾶς θλίψης.
 Κάποιος πού μᾶς χτύπησε, μᾶς μάλλωσε ἢ – τό χειρότερο – μᾶς πρόσβαλε.
 Οἱ σκοτωμένοι θεῖοι, κάτι σάν σκοτωμένοι Θεοί, πού θά ἔθελαν πολύ νά παίξουν τήν
 45 φυσαρμόνικα μά δέν μποροῦσαν πιά. Τά κότσια στά πόδια μας, καί στά δικά τους,
 πού ἔκαναν τὰ πέλματα νά φαντάζουν λυπημένα, τρωτά καί μοναχικά, κι ὅμως τὰ
 κοροΐδευαν οἱ ἄλλοι, τούς φαίνονταν ἀστεῖα, παραμορφωμένα. Ὁ θάνατος κάποιου
 ἀγαπημένου, τό πῶς τόν ἔπλεναν καί τόν ἔντυναν νεκρό πού κρυφοκοιτάζαμε...
 Ἐν ἀνάγκη κάποιο προηγούμενο κλάμμα μας, κι ἄς μᾶς διέφευγε πλέον τό κίνητρό
 50 του, ἢ ἀκόμα καί τό κλάμμα κάποιου ἄλλου, μιᾶ ξένη ἀγωνία, ἕνα βάσανο πού
 δέν ἀνήκε σέ μᾶς προσωπικά, κι ὅμως ἐρχόταν ἄν τό καλούσαμε μ' εἰλικρίνεια καί
 μᾶς συνέπαιρνε.

Στό τέλος, ξεχνώντας πῶς ἄρχισε ὅλο αὐτό καί πού πήγαινε, μᾶς ἔπαιρνε
 ὁ ὕπνος. Πάνω σέ κρεββάτι ἴσως ποτέ δέν κοιμηθήκαμε τόσο γλυκά ὅσο κάτω ἀπό
 55 κεῖνο. [...]

Χρόνια ἀργότερα, ἔμαθα πῶς αὐτό διδάσκονται κυρίως, μαζί μέ την περίφημη
 τεχνική, οἱ ἠθοποιοί στίς Δραματικές Σχολές. Πῶς ν' ἀνοικοκλείνουν τις πόρτες τοῦ
 συναισθήματος, τῆς μνήμης, τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καί τοῦ κακοῦ, καί πῶς νά τὰ
 ὑπερασπίζονται ἢ νά τὰ θυσιάζουν.

60 Κάτι τέτοιο, μέ τρόπο δικό του, κάνει ὁ συγγραφέας καθώς ἀναβιώνει τὰ
 πράγματα μέσ' ἀπ' τίς λέξεις, πού τό βάθος τῆς σιωπῆς καί τῆς μοναξιᾶς τους κάποτε
 τό μαντεύουμε – γιά νά τίς ἐκτιμήσουμε, τότε ἀκριβῶς, πραγματικά.

Ζυράννα Ζατέλη, Στήν ἐρημιά μέ χάρι (Ἀθήνα: Ἐκδόσεις Σιγαρέττα, 1986).

- Σχολιάστε την εικονοποιία του αποσπάσματος.
- Τι σκέψεις και συναισθήματα σας γεννά η ατμόσφαιρα που πλάθει η συγγραφέας στο παραπάνω απόσπασμα;
- Σχολιάστε τον χαρακτήρα και τη συμπεριφορά του αφηγητή.
- Πόσο πειστικά σας φαίνονται τα μέσα με τα οποία στηρίζει το νόημα του κειμένου η συγγραφέας;

2.

Τόν τάφο μου τόν θέλω στά Χαυτεῖα

Αφίσες μέ τραβοῦν ἀπ' τό μανίκι,
Ἀθήνα μου γεμάτη καλλιστεῖα.
Τόν τάφο μου τόν θέλω στά Χαυτεῖα,
εἴκοσι χρόνια σοῦ πληρώνω νοίκι.

- 5 Στόν ὕπνο νά περνοῦν βουνά καί δάση,
νεράιδες φασκιωμένες μαῦρα ροῦχα.
Κάτι σάν ἄχτι μουλαριοῦ πού σοῦ 'χα
σέ ποιό λεωφορεῖο τό 'χω χάσει.

- 10 Ποιά τρέλα, πές μου, μέ χτυπάει στίς φτέρες
καί φεύγω καί κυλάω σάν τό τόπι,
μέ γήπεδα μουγγά καί με ταβέρες

στά σωθικά. Οἱ ἄνθρωποι κι οἱ τόποι,
ξένοι πού μοιάζουν στίς φωτογραφίες
πού βγάσαμε σέ ἄλλες ἡλικίες.

Μιχάλης Γκανάς, *Μαῦρα Λιθάρια* (Αθήνα: Καστανιώτης, 1996)
[α' εκδ. 1980]

- Σχολιάστε τη μορφή και τη στιχουργία του ποιήματος.
- Ποιές είναι κατά τη γνώμη σας οι σημαντικότερες ιδέες του ποιήματος;
- Με ποιούς τρόπους πιστεύετε ότι συμβάλλει το λεξιλόγιο και το ύφος του ποιήματος στην κατανόηση του περιεχομένου του;
- Τί σκέψεις και συναισθήματα σας προκαλεί το ποίημα;